בני שמואל חטאו אינו אלא טועה שנאמר [1]ויהי [ט]כי זקן שמואל ובניו לא הלכו בדרכיו בדרכיו הוא דלא הלכו מיחטא נמי לא חטאו אלא מה אני מקיים [2]ויטו אחרי הבצע שלא עשו כמעשה אביהם שהיה שמואל הצדיק מחזר בכל מקומות ישראל ודן אותם בעריהם שנאמר [3]והלך מדי שנה בשנה וסבב בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל והם לא עשו כן אלא ישבו בעריהם [א]כדי להרבות שכר לחזיניהן ולסופריהן כתנאי [כ]ויטו אחרי הבצע ר' מאיר אומר חלקם שאלו בפיהם רבי יהודה אומר מלאי הטילו על בעלי בתים ר' עקיבא אומר קופה יתירה של מעשר נטלו בזרוע ר' יוסי אומר מתנות נטלו בזרוע: א"ר שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה שנאמר [4]ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו וגו' אפשר חטא בא לידו ושכינה עמו אלא מה אני מקיים [5]מדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע שביקש לעשות ולא עשה אמר רב רבי דאתי מדוד מהפך ודריש בזכותיה דדוד מדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע רבי אומר משונה רעה זו מכל רעות שבתורה שכל רעות שבתורה כתיב בהו ויעש וכאן כתיב לעשות שביקש לעשות ולא עשה [5]את אוריה החתי הבית בחרב [6]שהיה לך לדונו בסנהדרין ולא דנת ואת אשתו לקחת לך לאשה ליקוחין יש לך בה [ד]דא"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו שנאמר [6]ואת עשרת חריצי החלב האלה תביא לשר האלף ואת אחיך תפקוד לשלום ואת ערובתם תקח מאי ערובתם תני רב יוסף דברים המעורבים בינו לבינה [5]ואותו הרגת בחרב בני עמון [ז]מה חרב בני עמון אי אתה נענש עליו אף אוריה החתי אי אתה נענש עליו מאי טעמא [ב]מורד במלכות הוה דאמר ליה [7]ואדוני יואב ועבדי אדוני על פני השדה חונים אמר רב כי מעיינת ביה בדוד לא משכחת ביה בר מדאוריה דכתיב (ה) [8]רק בדבר אוריה החתי אביי קשישא רמי דרב אדרב מי אמר רב הכי [ט]והאמר רב קיבל דוד לשון הרע קשיא גופא רב אמר קיבל דוד לשון הרע דכתיב [9]ויאמר לו המלך איפוא הוא ויאמר ציבא אל המלך הנה הוא בית מכיר בן עמיאל [י](בלא) דבר וכתיב [10]וישלח המלך ויקחהו מבית מכיר בן עמיאל [יא](מלא) דבר מכדי חזייה דשקרא הוא כי הדר אלשין עליוה מ"ט קיבלה מיניה דכתיב [11]ויאמר המלך [כ](אל ציבא איה) בן אדונך ויאמר ציבא אל המלך הנה (הוא) יושב בירושלים וגו' ומנא לן דקיבל מיניה דכתיב [12]ויאמר המלך הנה לך כל אשר למפיבושת ויאמר ציבא השתחויתי אמצא חן [כא](בעיני) המלך ושמואל אמר לא קיבל דוד לשון הרע דברים הניכרים חזא ביה דכתיב [13]ומפיבושת בן שאול ירד [יב](לפני) המלך ולא עשה רגליו ולא עשה שפמו ואת בגדיו לא כיבס וגו' וכתיב [14]ויהי כי בא ירושלים לקראת המלך ויאמר לו המלך למה לא הלכת עמי מפיבושת: ויאמר ארני המלך עבדי רמני כי אמר עבדך אחבשה לי החמור וארכב עליה ואלך את המלך כי פסח עבדך

עדות לעולם שלא יהא מלך ישראל מלך אלא מלך הלכו בניו. ב) [חולין קנג. תוספ' סוטה פי"ד]. ג) מתיות ט:, ד) קידושין מג., ה) יומא כב:, ו) [ל"ל בלו], ז) [ל"ל מלו וס' כמהכרס"ל], ח) [ל"ל ואיהו], ט) [ל"ל בעינך תרוצו], י) [ל"ל לקרלתן], כ) [דברים יח:], ל) רש"י מס' דעת אמיתית של תפיבושת דהא דלא קיבל היינו משום שעדיין היה מלפה שכשיוכיחו לדוד במלכות יתגלה (כ"מ) וי"ל נרם ועד עתה הי' מלפה.

הגהות הב"ח

(ה) גמ' לא משכחת ליה רק בדבר אוריה כל"ל ותיבת כי מדאורי' דסמי' נמחק:

גליון הש"ס

גמ' שהיה לך לדונו בסנהדרין, עי' תוס' דף יד ע"ב תוס' ד"ה מורד במלכות: תוס' ד"ה ראבר לדה וכו' ואין נראה. עיין יומא דף סו ע"ב תוס' ד"ה מהו לפיל:

מוסף רש"י

חלקם שאלו. שלא היה עכירות גל כיסם אלא חלק לוה. כגון מעשר לאשון. היו שואלין בפיהן (חולין קלג.). גט כריתות כותב לאשתו. שאם ימות במלחמה יהא גט מיום כתיבתו, והרי מת אוריה במלחמה (כתובות ט.), ואת ערובתם תקח. ודיל למד מיסי אביי לגהיגא שאף היולאין למלחמותיו עושין כן (שם). וארוני יואב. והו מרב. שקולא לדין כפני המלך (קידושין מג.).

הדרך עלה בשה בהמה

עין משפט נר מצוה

מ א מיי' פכ"ג מהל' סנהדרין הלכה ג סמג לאוין רמ טוש"ע ח"מ סי' ט סעיף ד:

מא ב מיי' פ"ג מהל' מלכים הלכה ח:

תורה אור השלם

1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר זָקַן שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת בָּנָיו שֹׁפְטִים לְיִשְׂרָאֵל: שמואל א ח א
2 וְלֹא הָלְכוּ בָנָיו בְּדְרָכָיו וַיִּטוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע וַיִּקְּחוּ שֹׁחַד וַיַּטּוּ מִשְׁפָּט: שמואל א ח ג
3 וְהָלַךְ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה וְסָבַב בֵּית אֵל וְהַגִּלְגָּל וְהַמִּצְפָּה וְשָׁפַט אֶת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַמְּקֹמוֹת הָאֵלֶּה: שמואל א ז טז
4 וַיְהִי דָוִד לְכֹל דְּרָכָו מַשְׂכִּיל וַיְיָ עִמּוֹ: שמואל א יח יד
5 מַדּוּעַ בָּזִיתָ אֶת דְּבַר יְיָ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָי אֶת אוּרִיָּה הַחִתִּי הִכִּיתָ בַחֶרֶב וְאֶת אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה וְאֹתוֹ הָרַגְתָּ בְּחֶרֶב בְּנֵי עַמּוֹן: שמואל ב יב ט
6 וְאֵת עֲשֶׂרֶת חֲרִיצֵי הַחֵלֶב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשַׂר הָאֶלֶף וְאֶת אֲחִיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֶת עֲרֻבָּתָם תִּקָּח:
שמואל א יז יח
7 וַיֹּאמֶר אוּרִיָּה אֶל דָּוִד הָאָרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וְיְהוּדָה יֹשְׁבִים בְּסֻכּוֹת וַאדֹנִי יוֹאָב וַעַבְדֵי אֲדֹנִי עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֹנִים וַאֲנִי אָבוֹא אֶל בֵּיתִי לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְשַׁכְּבִי עִם אִשְׁתִּי חַיָּךְ וְחַי נַפְשֶׁךָ אִם אֶעֱשֶׂה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה:
שמואל ב יא יא
8 אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְיָ וְלֹא סָר מִכֹּל אֲשֶׁר צִוָּהוּ כֹּל יְמֵי חַיָּיו רַק בְּדַבַּר אוּרִיָּה הַחִתִּי:
מלכים א טו ה
9 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ אֵיפֹה הוּא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל הַמֶּלֶךְ הִנֵּה הוּא בֵּית מָכִיר בֶּן עַמִּיאֵל בְּלֹו דְּבִר:
שמואל ב ט ד
10 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיִּקָּחֵהוּ מִבֵּית מָכִיר בֶּן עַמִּיאֵל מִלֹּו דְּבִר:
שמואל ב טו ה
11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וְאֵיה בֶּן אֲדֹנֶיךָ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל הַמֶּלֶךְ הִנֵּה יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִם כִּי אָמַר הַיּוֹם יָשִׁיבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת מַמְלְכוּת אָבִי:
שמואל ב טז ג
12 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצִיבָא הִנֵּה לְךָ כֹּל אֲשֶׁר לְמְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיבָא הִשְׁתַּחֲוֵיתִי אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ:
שמואל ב טו ד
13 וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן שָׁאוּל יָרַד לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא עָשָׂה רַגְלָיו וְלֹא עָשָׂה שְׂפָמוֹ וְאֶת בְּגָדָיו לֹא כִבֵּס לְמִן הַיּוֹם לֶכֶת הַמֶּלֶךְ עַד הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּא בְשָׁלוֹם:
שמואל ב יט כה
14 וַיְהִי כִּי בָא יְרוּשָׁלִַם לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא הָלַכְתָּ עִמִּי מְפִיבֹשֶׁת: וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עֲבָדַי רִמָּנִי כִּי אָמַר עַבְדְּךָ אֲחַבְּשָׁה לִּי הַחֲמוֹר וְאֶרְכַּב עָלָיו וְאֵלֵךְ אֶת הַמֶּלֶךְ כִּי פִסֵּחַ עַבְדֶּךָ:
שמואל ב יט כו-כז

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com